

Huvudman

Eskilstuna kommun
barn-utbildningsförvaltningen@eskilstuna.se

Ärendet

Tillsyn av grundskola Gökstensskolan i Eskilstuna kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun att senast den **15 mars 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling och skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. Om Eskilstuna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Eskilstuna kommun ska vidta följande åtgärder

Åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling

1. Se till att alla lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Detta innebär även att all personal ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera om en elev utsätts för kränkande behandling. (5 kap. 6 § och 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen) Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden **1 augusti-31 december 2023**. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder även inkomma med fem kränkningsanmälningar med efterföljande

utredningar om sådana finns. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **den 15 mars 2024**. (6 kap. 10 §§ skollagen)

2. Se till att vid minst ett tillfälle innan **den 1 februari 2024** klargöra skyldigheten för all skolpersonal att agera vid förekomst om kränkande behandling och vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera hur och när samt vilken information som har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **den 14 mars 2024**. (6 kap. 10 §§ skollagen)

Skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

3. Se till att upprätta skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning och att rutinerna beslutas av rektorn. Rutinen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **den 15 mars 2024**. (5 kap. 4 e § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun en anmärkning avseende brister rörande skolenhetens plan mot kränkande behandling. Eskilstuna kommun ska senast **den 15 mars 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser ordningsregler, utredning av kränkande behandling, ordningsstörande beteende, disciplinära åtgärder och den del som avser att och den del som avser att planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:5881) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden under år 2023 inlett en tillsyn av Gökstensskolan i Eskilstuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Gökstensskolan följer gällande bestämmelser om trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, representanter från elevhälsoteamet och rektorn samt lektionsobservationer den 18 och 19 oktober 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolenhetens plan mot kränkande behandling, skolans ordningsregler, kränkingsanmälningar med tillhörande utredningar, utredningar av ordningsstörande beteende och tillhörande beslut. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan om kränkande behandling och personalens agerande vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, elevhälsoteamet och rektorn framkommer att personal inte alltid agerar då en elev utsätts för kränkande behandling. Eleverna uppger i intervju att personal inte längre uppmärksammar när eleverna utsätts för kränkande behandling och att personalen säger till eleverna att de får lösa konflikter själva. Av intervju med elevhälsoteamet framgår att personal inte agerar om eleverna inte tillhör deras team. Personalen agerar inte heller om det handlar om verbala kränkningar. Av rektorsintervjun framkommer det att rektorn har fått information från elever i elevrådet att all personal inte agerar då en elev utsätts för kränkande behandling.

Av intervjuer med elevhälsoteamet och rektorn framgår även att personal inte alltid anmäler till rektorn när de får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Elevhälsan uppger att det beror på tidsbrist att det inte alltid anmäls kännedom om kränkande behandling till rektorn. Av intervju med rektorn framgår att personalen inte upprättar kränkingsanmälningar när en elev

upplever sig utsatt för kränkande behandling i den omfattning som de borde. Av samma intervju framkommer att lärare ofta muntligt informerar rektorn när incidenter inträffat och vilka åtgärder de vidtagit, men att en kränkingsanmälan då inte alltid upprättas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla som arbetar i skolan ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. (5 kap. 6 § skollagen, Lgr 22, 2.1 Normer och värden)

Av skollagen framgår bland annat att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Gökstensskolan inte uppfyller författningarnas krav när det gäller att förhindra kränkande behandling i verksamheten.

Tillsynen visar att personalen inte alltid agerar då en elev utsätts för kränkande behandling. Vidare visar tillsynen att personal som får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling inte alltid anmäler detta till rektorn. Att upplevda kränkningar inte anmäls till rektorn medför att händelserna inte kommer till huvudmannens kännedom och att huvudmannen därmed inte kan ta sitt ansvar för att skyndsamt utreda och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det inte tagits fram skriftliga rutiner om omhändertagande av mobiltelefon och annan elektronisk kommunikationsutrustning på skolenheten. Av intervjun med lärarna framgår att de samlar in elevernas mobiltelefoner vid lektionsstart.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Göstensskolan inte uppfyller författningarnas krav gällande att ha skriftliga rutiner om omhändertagande av mobiltelefon och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Tillsynen visar att skolenheten saknar sådana skriftliga rutiner.

Anmärkning

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolenhetens plan mot kränkande behandling för läsåret 23/24 som Skolinspektionen tagit del av framkommer att planen saknar en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärderna har genomförts. Av intervjuer med elevhälsan framkommer att även om planen saknar en redogörelse så har åtgärderna genomförts och att många av åtgärder är ett pågående arbete som behöver göras under flera år.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 6-8 §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Tillsynen visar att skolenhetens plan mot kränkande behandling saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts för att förhindra kränkande behandling. Även om skolan har ett pågående arbete åtgärdande arbete så ska det även dokumenteras i planen. Ett sådant arbete är nödvändigt för att kunna sätta in adekvata åtgärder i verksamheten i syfte att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Eskilstuna kommuns verksamhet vid Gökstensskolan skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller planen mot kränkande behandling. Utredningen visar att en redogörelse för hur föregående års planare åtgärder har genomförts inte finns i planen mot kränkande behandling. Mot bakgrund av att planerade åtgärder ändå har genomförts bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Eskilstuna kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Ordningsregler, utredning av kränkande behandling, ordningsstörande beteende, disciplinära åtgärder och den del som avser att planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation och av intervjuer med elever, elevhälsoteamet, lärare och rektor framgår att det finns ordningsregler på skolan. Av samma intervjuer framgår även att eleverna på skolan har varit med i utarbetandet, uppföljning och omarbete av ordningsreglerna. Vidare framgår det att huvudmannen varje år upprättar en plan mot kränkande behandling samt att planen upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan. Av genomförda intervjuer framkommer att elever som vid upprepade tillfällen stör ordningen utreds samt att det vidtas åtgärder för att få eleverna att ändra sitt beteende. Av intervjun med rektorn framkommer vidare att det startas en utredning för de anmälningar om kränkande behandling som lämnas till rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. (5 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (6 kap. 6-8 §§ skollagen)

En plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska

anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Av skollagen framgår att huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Av skollagen framgår att om en elev i förskoleklassen och grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap. 9-10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare

Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Nathalie Najem

Föredragande

Signerat av: Nathalie Najem